

TEKST
LEONIE BARNIER
FOTOGRAFIE
LEONIE BARNIER
EN TON VAN DEN
BORN

NIEUWE EXPERIMENTEN:

DE VAKMANSCHAP- EN TECHNOLOGIE- ROUTE

Op je achttiende een mbo-diploma niveau 4. In de bovenbouw van het vmbo al mbo-vakken. Het vmbo-examen voor Nederlands afleggen in het eerste jaar van het mbo. Het kan. Maar het vraagt wel wat.

Het ministerie hoopt met deze routes op een grotere doorstroom van vmbo naar mbo en hbo en vervolgens naar het bedrijfsleven

De vakmanschaproute of de technologieroute, is dat iets voor uw school? Deze vraag stelden de ministeries van OCW en EL&I in september op drie plekken in Nederland aan scholen voor voortgezet onderwijs, roc's en aoc's. Na experimenten met VM2 en de vakcolleges en initiatieven binnen groen onderwijs die leidden tot het groene lyceum, komt het ministerie nu met een nieuw experiment: de vakmanschaproute (v-route) en de technologieroute (t-route). Beide routes zijn vooral geschikt voor leerlingen die al vroeg weten welke kant ze op willen. Ze moeten namelijk al op hun veertiende voor deze beroepsgerichte route kiezen. Voor leerlingen van de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg is het een manier om de doorstroming naar het mbo vloeiender te laten verlopen, met als gewenst effect minder voortijdige schoolverlaters. Voor leerlingen van de gemengde en de theoretische leerweg die wat meer praktisch zijn ingesteld is het een aantrekkelijk alternatief voor de havo. De routes hebben als einddoel een mbo-diploma, de weg er naartoe kan in beide gevallen korter duren dan het reguliere traject. Het ministerie hoopt met deze routes op een grotere doorstroom van vmbo naar mbo en hbo en vervolgens naar het bedrijfsleven. Want dat staat te springen om mbo'ers en hbo'ers.

Verwante doorstroom

Schoolleiders van voortgezet en beroepsonderwijs in het noorden van het land zijn half september in Zwolle bij elkaar gekomen om zich te laten voorlichten over deze routes en om, wie weet, vast de eerste contacten te leggen. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) die de voorlichting organiseert, laat aan de hand van een aantal leerlingprofielen zien wat de v- en de t-route betekenen voor de leerling en voor de school. Voor de leerlingen is het vooral: eerder werken aan beroepsgerichte vakken uit het mbo, de mogelijkheid van examenspreiding en van een versneld traject. Voor de scholen betekent het

Conferentie groene lyceum

Op woensdag 14 november is er een Meppel een conferentie over het groene lyceum. Daarbij zal ook de wettelijke status aan de orde komen. Overigens valt, volgens Karen Laarveld, beleidsmedewerker vmbo van de AOC Raad, het groene lyceum volledig binnen het wettelijke kader en kan het naast de technologieroute blijven bestaan.

vooral: samenwerking tussen vmbo en mbo, organisatorische afstemming en duidelijke afspraken maken en tijdige, duidelijke voorlichting aan ouders, leerlingen en stagebieders.

De vraag of het iets is voor de scholen, lijkt voor het groen onderwijs geen vraag. Veel scholen doen mee aan het VM2-experiment, dat sterk lijkt op de vakmanschaproute. Op enkele aoc's draait het groene lyceum (zie kader, dat erg lijkt op de technologieroute.

Een aanwezige van AOC De Groene Welle vertelt dat er binnen het aoc al een samenwerking is tussen vmbo en mbo. Is een samenwerking met een roc dan nog interessant? Nee, zegt Judith Geraedts van het ministerie, "we willen verwante doorstroom." Een leerling kiest op zijn veertiende dus al voor een domein, bijvoorbeeld het groene. Ook van belang voor het groen onderwijs is de regionale afstemming. Het ministerie kijkt bij de aanvragen om mee te doen aan het experiment (zie kader) ook naar de macrodoelmatigheid. "Laat zien hoe je het met de regio afstemt," zegt Geraedts, "dus niet tien kleine samenwerkingsverbanden met allemaal dezelfde opleidingen."

Duizend Anthuriums

Initiatieven voor doorlopende leerlijnen en integratie van mbo en vmbo zijn redelijk bekend binnen groen onderwijs. Vmbo- en mbo-scholen werken al samen binnen aoc's. Dat is in het grijs onderwijs niet het geval. Terwijl in de hal de deskundigen spreekuur houden, laat

Jaco Speksnijder van de Melanchthon Business School in Bleiswijk zocht contact met het bedrijfsleven en vond duizend Anthuriums. "Supergaaf! Het kost veel tijd, maar levert veel op"

Invoeringstraject experiment

2012-2013
tijd om partnerscholen te zoeken; uitzoeken: wat wil ik met de leerlingen, met de regio, met het bedrijfsleven? Maken plan van aanpak. DUO organiseert en faciliteert ondersteuning op maat. Met thematische workshops en spreekuren op basis van de behoefte die er is in het veld.

maart-april 2013
voorschouwing en feedback op het plan van aanpak

oktober 2013
plan van aanpak indienen

januari 2014
uitslag of scholen al dan niet mee kunnen doen aan het experiment.

augustus- september 2014 (of 2015)
start; scholen die een VM2-traject hebben kunnen hiermee doorgaan tot 2014

2016
laatste start t-route

2017
laatste start v-route

de Melanchthon Business School in Bleiswijk in een workshop zien hoe het als school voor voortgezet onderwijs met een groene afdeling buiten de deur de samenwerking moest zoeken om doorlopende leerlijnen voor niveau 2, 3 en 4 te realiseren. De school doet dat met Edudelta. Dat was een hele klus, vertelt Jaco Speksnijder, docent vmbo-groen aan het Melanchthon. De elektronische leeromgeving is verschillend, de administratie is verschillend. Docenten moeten met meerdere systemen kunnen werken. “Neem het zwaluwstaarten. De kwalificatiedossiers van het mbo en de kerntaken en eindtermen van het vmbo werden naast elkaar gelegd en vergeleken. Waar zitten de dubbelingen? Veel winst wordt gehaald uit de avo-vakken”, zegt hij. “Daar kun je

volle klassen maken, ook al zorgt het wel voor eenheids-worst.”

Belangrijk voor deze school en voor Edudelta is het basisprincipe: we leiden mensen op voor een vak, voor het bedrijfsleven. Het contact met het bedrijfsleven moet aangehaald. En dus stapte Speksnijder naar het bedrijfsleven. Trots vertelt hij over de duizenden Anthuriums die hij als afvalproduct van een onderzoekskas van Wageningen UR vond en nu gebruikt om te vermarkten en zo de leerlingen concreet aan het werk te zetten. Speksnijder vindt het “supergaaf”, maar de school vindt dat ze nog meer moet investeren in het bedrijfsleven. Het is bijvoorbeeld nog helemaal niet makkelijk om voldoende erkende stageplekken voor mbo niveau 2 te vinden. En Melanchthon moet wel voldoen aan de eisen van het mbo, want het opereert onder de vlag van Edudelta.

Gezamenlijk doel

Aan het eind van de middag vat dagvoorzitter Gerlinde van Vilsteren, directeur van de Groene Kennis Coöperatie, de uitkomsten van de workshops en spreekuren samen. Over bekostiging: “werk met facturering, maak goede afspraken.” Over de strategie: “investeer in de relatie vmbo-mbo, betrek ook ouders, leerlingen en het bedrijfsleven erbij. Dat laatste is ingewikkeld maar voor de leerlingen heel aantrekkelijk.” Over de belangen: “die zijn niet voor iedereen gelijk. Bijvoorbeeld het mbo wordt korter en daarmee de bekostiging. Besteed aandacht aan de wederzijdse belangen. Bedenk van tevoren: wat is je eigen ambitie en jullie gezamenlijk doel?”

Op de vraag ‘is het iets voor u?’ geeft Van Vilsteren zelf het antwoord: “Je moet het doen omdat het een goede kans biedt voor jullie leerlingen, niet omdat er nu een experiment is.” Het Groenhorst College, ook in Zwolle aanwezig, heeft al een VM2-traject en het groene lyceum. “De eerste indruk is dat de vakmanschaproute en de technologieroute voor ons geen meerwaarde hebben”, zegt beleidsmedewerker onderwijs Maarten Wevers. “De bekostiging in de nieuwe en in de reguliere trajecten is hetzelfde, terwijl wel een grotere inspanning gevraagd wordt van instellingen. Bovendien zijn de exameneisen zo goed als ongewijzigd, in de vakmanschaproute blijft een belangrijk deel van het vmbo-examen verplicht voor alle leerlingen. Binnen VM2 hadden scholen nog de vrijheid om het vmbo-examen te laten vallen.” Hij vindt het jammer dat er geen dwarsverbanden met grijs mogelijk zijn. “Er is een groep leerlingen die nu

Op Pleio.nl is onder de zoekterm vent-routes allerlei informatie te vinden over de v&t-routes; de deelnemers werd gevraagd om zich hier direct maar aan te melden

“De vakmanschaproute en de technologieroute, je moet het doen omdat het jouw leerlingen helpt”, stelt Gerlinde van Vilsteren (GKC)

Pleio

Pleio.nl, Plein overheid – registeren gewenst, is een digitaal platform waarop deelnemers kennis en ervaringen kunnen delen en waar informatie te vinden is over de v- & t-routes (zoekterm: ventroutes). Met onder andere leerlingprofielen, bekostigingsmodel, brochure Kenniscentrum, informatiefolder herziening kwalificatiestructuur, FAQ's, voorbeeld facturering samenwerking vmbo en mbo.

voor VAP kiest, maar dit is een negatieve keuze. Voor deze groep kan de mogelijkheid om via een vakmanschaproute door te stromen naar horeca, erg interessant zijn.” Maar hij wil niet negatief doen: “Er is wel goed geluisterd naar de ervaringen in het veld. De invoering van het VM2-traject verliep tamelijk hals over kop, nu nemen ze veel meer tijd voor de aanloop en bieden ze ondersteuning.”

Voor het Nordwin College, voorheen AOC Friesland, is het zeker iets, vertelt examensecretaris mbo Saskia Hein. De instelling kent al het VM2-traject en heeft daar goede ervaringen mee. Hein vertelt dat ze dit nu gaan evalueren en dat ze dan hoogstwaarschijnlijk overstappen op de vakmanschaproute. Nu door deze middag duidelijk is wat de eisen zijn aan de v- en t-route neemt het aoc ook de invoering van de technologieroute serieus in overweging. ■

advertorial

ADVERTEREN?

Het tijdschrift Vakblad Groen Onderwijs is het enige blad dat zich speciaal richt op het groen onderwijs en agrarische belangenorganisaties. Het verschijnt 15 maal per jaar. Met Vakblad Groen Onderwijs kunt u dus gericht deze doelgroep benaderen.

Voor inlichtingen over advertentiemogelijkheden, vraag naar:

Pieter Boetzkes
Tormentilbeek 8
5709 PK Helmond
Telefoon (0492) 55 69 03
Fax (0492) 55 69 04
E-mail info@groenonderwijs.nl

EDITIE	SLUITINGS-DATUM	VERSCHEIJNINGS-DATUM
12	22-10-2012	06-11-2012
13	12-11-2012	27-11-2012
14	03-12-2012	18-12-2012
15	17-12-2012	03-01-2012